

S P R I E D U M S

Rīgā 2011.gada 22.decembrī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments
šādā sastāvā:

senatore J.Briede

senators J.Neimanis

senatore I.Skultāne

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *L.L.* pieteikumu par pienākuma uzlikšanu *V.P.* sniegt atbildi pēc būtības uz iesniegumu, sakarā ar *L.L.* kasācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 29.augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs *L.L.* 2009.gada 25.jūnijā vērsās pie *V.P.* ar iesniegumu, kurā norādīja, ka izdevums „Vakara Ziņas” ir publicējis informāciju, ka *V.P.* kancelejas autotransports ir izmantots, lai nogādātu uz Eiropas čempionāta basketbola spēlēm *V.P.* dēlu un viņa draugus. Pieteicējs lūdza *V.P.* skaidrojumu, vai viņš kā */amats/* atbalsta šādu valsts autotransporta izmantošanu.

[2] Uzskatot, ka nav saņēmis uz minēto iesniegumu atbildi, pieteicējs vērsās tiesā ar pieteikumu par pienākuma uzlikšanu *V.P.* sniegt atbildi uz iesniegumu.

[3] Administratīvā rajona tiesa ar 2011.gada 29.augusta spriedumu noraidīja pieteikumu, norādot tālāk minēto.

[3.1] Lietā konstatēts, ka *V.P.* kancelejā (turpmāk – Kanceleja) 2009.gada 29.jūnijā tika saņemti divi pieteicēja iesniegumi, no kuriem viens bija adresēts *V.P.*, bet otrs Kancelejas */amats/*.

Iesniegumā Kancelejas /amats/ pieteicējs lūdza sniegt informāciju, cik izmaksāja Kancelejas autotransporta izmantošana V.P. dēla nogādāšanai uz basketbola spēlēm, kura Kancelejas amatpersona deva rīkojumu vai atļauju izmantot autotransportu šim mērķim un uz kādiem normatīvajiem aktiem balstījās amatpersonas rīkojums. Savukārt otrā iesniegumā, kura sakarā iesniegts konkrētais pieteikums, pieteicējs lūdza V.P. norādīt savu attieksmi pret šādu valsts autotransporta izmantošanu.

Kancelejas vadītājs 2009.gada 7.jūlijā atbildēja pieteicējam, ka Kanceleja nenodrošina ar autotransportu V.P. un viņa ģimenes locekļus. Kanceleja norāda, ka ar šo vēstuli ir atbildēts uz abiem pieteicēja iesniegumiem.

[3.2] Iesniegumu likuma 5.panta trešā daļa noteic, ka iestāde sniedz privātpersonai atbildi pēc būtības. Tā kā Kanceleja nenodrošina ar autotransportu V.P. un viņa ģimenes locekļus, atzīstams, ka Kanceleja ar 2009.gada 7.jūlija vēstuli savas kompetences ietvaros ir sniegusi pieteicējam atbildi pēc būtības. Turklāt 2009.gada 13.augustā, atbildot uz pieteicēja 2009.gada 13.jūlija iesniegumu par to pašu autotransporta izmantošanas gadījumu, Kanceleja ir papildus informējusi pieteicēju, ka V.P. un viņa ģimenes locekļu transportu nodrošina Nacionālo bruņoto spēku Militārā policija. Lietas materiālos ir arī Nacionālo bruņoto spēku komandiera 2009.gada 4.septembra vēstule pieteicējam, kurā skaidrota transportlīdzekļu izmantošana V.P. un viņa ģimenes locekļu apsardzē.

[4] Pieteicējs iesniedza kasācijas sūdzību, norādot, ka tiesa pretēji Iesnieguma likuma normām liegusi pieteicējam saņemt atbildi pēc būtības – V.P. viedokli par iespējamo valsts autotransporta izmantošanu viņa dēla privātajām vajadzībām.

[5] Kanceleja rakstveida paskaidrojumos norādījusi, ka pieteicēja kasācijas sūdzība nav pamatota.

[6] Pieteicējs ir piekritis lietas izskatīšanai rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[7] Atbilstoši Senāta 2009.gada 14.decembra lēmumam, kas attiecās uz šo lietu un ar kuru jautājums tika nodots jaunai izskatīšanai, tiesai tikai bija jāpārbauda, vai uz

iesniegumā ietverto aizrādījumu vai neapmierinātību iestāde ir reaģējusi ar atbildi. Tiesa ir secinājusi, ka atbilde pieteicējam uz šo iesniegumu ir bijusi nosūtīta.

[8] No kasācijas sūdzības izriet, ka iebildumi pret tiesas spriedumu ir par to, ka tiesa nav uzlikusi pienākumu *V.P.* sniegt viedokli. Tātad konkrētajā lietā strīds ir par to, vai indivīdam ir tiesības prasīt amatpersonas **viedokli** par kādu jautājumu.

[9] Latvijas Republikas Satversmes 104.pants noteic tiesības uz atbildi uz iesniegumu pēc būtības, taču vienlaikus ietver norādi, ka persona var vērties valsts un pašvaldību iestādēs ar iesniegumu **likumā paredzētajā veidā**. Proti, Satversme norāda uz to, ka tas, kā tiesības uz atbildi ir īstenojamas, ir regulējams ar zemāku normatīvo aktu – likumu.

Nozīmīgākie likumi, kas regulē tiesības vērties ar iesniegumiem un saņemt atbildi, ir Administratīvā procesa likums, Iesniegumu likums, Informācijas atklātības likums, attiecībā uz žurnālistiem arī likums „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem”. Minētie likumi noteic indivīda tiesības uz administratīvo aktu, uzziņu par tiesībām, informāciju, kas ir iestādes rīcībā, formālu atbildi par veiktajiem pasākumiem, bet ne viedokli, tas ir, indivīdam likums nepiešķir tiesības ar tiesas starpniecību panākt, ka amatpersona pauž savu subjektīvo attieksmi vai nostāju kādā jautājumā. Šādas tiesības neparedz arī citi likumi. Pat likums „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem” neparedz pienākumu sniegt plašsaziņas līdzekļiem vai žurnālistiem viedokli, bet tikai informāciju (*sk. minētā likuma 5.-7.pantu*). Ja žurnālists, piemēram, televīzijas intervijas laikā uzdotu jautājumu valsts amatpersonai un amatpersona atteiktos atbildēt, žurnālistam nebūtu tiesību prasīt atbildi tiesas ceļā.

Viedokļa izteikšanas pārbaude neietilpst tiesas kontroles kompetencē. Tiesa nevar ne uzlikt pienākumu sniegt viedokli, ne pārbaudīt, vai amatpersonai vispār ir viedoklis, kā arī, vai sniegtais viedoklis ir pareizs vai patiess.

[10] Ņemot vērā iepriekš norādītos argumentus kasācijas sūdzība ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 1.punktu un 351.pantu,
Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atstāt Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 29.augusta spriedumu negrozītu,
bet kasācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Senatore *(paraksts)* J.Briede

Senators *(paraksts)* J.Neimanis

Senatore *(paraksts)* I.Skultāne

NORAKSTS PAREIZS

Senatore **J.Briede**

Rīgā, 2011.gada 22.decembrī